

Broj: 13/1-04-000837/24
Tuzla, 22.01.2024. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. Alipašina 41.
71000 SARAJEVO

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Veza : Vaš broj 05/1-02-12/24 od 11.01.2024.godine

Priljeno: 29-01-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	12	124

Na nastavku 6. redovne sjednice Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH održane 10.01.2024.godine, zastupnici Azra Okić, Nihad Krajinović, Kadrija Hodžić i Hajrudin Kozarević uputili su zastupničko pitanje vezano za isplatu novčane pomoći radnicima Doma zdravlja Gračanica po osnovu Uredbe Vlade Federacije BiH.

Zastupničko pitanje:

Vladi Tuzlanskog kantona, a posebno Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona na temelju kojeg zakonskog propisa su uputili Zahtjev za postupanje br. 13/1-11-032929/23 od 21.12.2023. godine, a kojim su Javne zdravstvene ustanove Domovi zdravlja – SVI obaviješteni da je za eventualno donošenje odluke o isplati novčane pomoći radnicima ustanove po osnovu Uredbe Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 96/23) neophodna prethodna saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona. Ovo prije svega tražim po pitanju obaveze pribavljanja saglasnosti od strane Vlade TK za JZU Dom zdravlja Gračanica čiji je vlasnik i osnivač isključivo Grad Gračanica.

Da li je Vlada TK i nadležno Ministarstvo zdravstva preuzelo osnivačka prava Grada Gračanica nad JZU Dom zdravlja Gračanica, a da mi to kao Gradsko vijeće ne znamo, ili je došlo do promjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti pa je ukinut Upravni odbor JZU Dom zdravlja i Ministarstvo preuzelo upravljanje zdravstvenom ustanovom o čemu nas nije obavijestilo.

Odgovor na zastupničko pitanje:

Nakon stupnja na snagu Uredbe Vlade Federacije BiH o isplati pomoći od strane poslodavca („Službene novine Federacije BiH“, broj: 96/23), Vlada Tuzlanskog kantona je na sjednici Kolegija Vlade, dana 21.12.2023. godine zauzela sljedeći Stav:

„Zadužuju se sva nadležna kantonalna ministarstva da odmah po prijemu ovog Stava pismeno obavijeste sva javna preduzeća, javne ustanove i druge kantonalne institucije iz svoje resorne nadležnosti da na svojim organima ne smiju donositi bilo kakve odluke i vršiti bilo kakve isplate sredstava po osnovu donešene Uredbe Vlade Federacije BiH o isplati pomoći od poslodavca, bez prethodno pribavljenje saglasnosti Vlade Tuzlanskog kantona“

O ovom Stavu Vlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona), Ministarstvo zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) je obavijestilo sve javne zdravstvene ustanove sa područja Tuzlanskog kantona.

Stav Vlade Kantona odnosio se na sve javne ustanove.

Naime, Vlada Kantona bi jasno navela da se ovaj Stav odnosi samo na ustanove kojima je Tuzlanski kanton osnivač/suosnivač, da je Vlada Kantona bila tog opredjeljenja.

Vlada Kantona je Stavom od 21.12.2023. godine, imala namjeru da obezbjedi provođenje kantonalne politike i izvršavanje Uredbe Vlade Federacije BiH na način da ima uvid u sve odluke zdravstvenih ustanova sa područja Tuzlanskog kantona, kojima se vrši isplate ovog vida naknade kako ne bi došlo do nejednakosti među zaposlenima u zdravstvu ili pak isplate na štetu kvaliteta zdravstvenih usluga.

Da Vlada Kantona odnosno Ministarstvo moraju voditi računa o stanju u zdravstvu Tuzlanskog kantona bez obzira o čemu se radi, proizilazi iz člana 138a. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 89/18, 89/19 i 44/22). Svi domovi zdravlja pa tako i Dom zdravlja Gračanica se finansira iz vanbudžetskog fonda (Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona) pa se shodno tome zaključuje granski kolektivni ugovor za područja djelatnosti zdravstva u kojem je jedna ugovorna strana Vlada Kantona odnosno Ministarstvo kao pregovaračka strana ugovora i taj Kolektivni ugovor je jedinstven za sve javne zdravstvene ustanove. U pregovorima prilikom zaključivanja Kolektivnog ugovora ne učestvuje nijedna javna zdravstvena ustanova i nijedan osnivač: Kanton/Grad /općina, već isključivo Vlada Kantona i reprezentativni sindikat iz čega jasno proizilazi da Vlada Kantona, odnosno Ministarstvo imaju i nadležnost da donose i akte koje se tiču rada i poslovanja javnih zdravstvenih ustanova.

Dakle, princip jednakosti zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama se ogleda u postojanju Kolektivnih ugovora zaposlenih u oblasti zdravstva koji se primjenjuje u istovjetnom tekstu na području Tuzlanskog kantona.

Navodi koji stoje u obrazloženju zastupničkog pitanja „logično čitajući Stav Kolegija Vlade dalo bi se pretpostaviti da se isti odnosi na javna preduzeća, javne ustanove i institucije kojima je osnivač Tuzlanski kanton, međutim Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona je izašlo iz svoje nadležnosti te zabranilo primjene Uredbe Federacije BiH i za ustanove kojima nije onivač Tuzlanski kanton“ su neosnovani.

Naime, akt izvršnog organa, odnosno Stav Kolegija Vlade Kantona je jasan i nedvosmislen u pogledu toga na koga se Stav odnosi, a ako je trebalo tumačiti Stav onda se tumačenje zahtjeva od donosioca akta, a nikako da se ovaj akt proizvoljno tumači.

Prema odredbi člana 14. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona - prečišćen tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/18), Ministarstvo vrši nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, pa je kao resorno ministarstvo bilo zaduženo za postupanje po ovom stavu za oblast zdravstva.

Nesporno je da su osnivači domova zdravlja gradovi/općine, koji su u svojstvu osnivača dužni prema Standardima i Normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH,

obezbjediti 10% učeća sredstava za standard hitne medicinske pomoći, higijensko-epidemiološke zaštite te djelatnosti epidemiologije, higijene i socijalne medicine, organizacije i ekonomike zdravstva svakom domu zdravlja pa tako i Grad Gračanica za Dom zdravlja Gračanica.

Međutim, koliko je nama poznato ni jedan grad/općina kao osnivač u svojim budžetima ne planiraju finansiranje ovih zdravstvenih usluga, pa tako ni Grad Gračanica.

Domovi zdravlja se i pored ove činjenice obraćaju Ministarstvu kao resornom ministarstvu sa zahtjevima za finansiranje/sufinansiranje nabavke različite vrste medicinske opreme, što je Vlada Tuzlanskog kantona putem Ministarstva zdravstva i učinila u 2022. godini i osigurala za svih 13 domova zdravlja iznos od po 60.000,00 KM.

Moramo istaći i činjenicu da u postupku prijema u radni odnos, samo zdravstvene ustanove kojima je osnivač/suosnivač Tuzlanski kanton pribavljaju pismenu saglasnost Ministarstva čime se i vrši nadzor nad postupcima zapošljavanja i brojem zaposlenih.

Nažalost, domovi zdravlja vrše prijem zaposlenih bez saglasnosti pa samim tim i bez nadzora Ministarstva pa se nerijetko dešava da finansijski iznos koji kao mjesečnu tranšu dobiju od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona ne može biti dovoljan za isplatu plata i drugih naknada zaposlenih a onda se obraćaju Ministarstvu zdravstva za finansijsku potporu.

Postupak za prijem u radni odnos u domovima zdravlja se vrši bez ičije saglasnosti ili odobrenja, dakle po svom nahodjenju, a u slučaju prigovora pozivaju se na osnivača iako njihov osnivač grad/općina uopšte ne finansiraju rad i poslovanje doma zdravlja na svom području.

Navodimo da u poglavlju III. član 2b. Ustava Federacije BiH područje zdravstva spada u nadležnost federalne vlasti i kantona. U skladu sa odredbom člana III. 3. Ustava Federacije BiH prednje nadležnosti mogu se ispunjavati zajednički ili zasebno ili od strane kantona koordinirano od strane federalne vlasti.

Dakle, nesporno je da osnivanje ustanova iz oblasti zdravstva nije u nadležnosti jedinice lokalne samouprave tj. gradova i općina, a što jasno proizilazi i iz člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06).

Imajući u vidu odredbe Ustava Federacije BiH i Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, proizilazi da lokalne zajednice, gradovi i općine ne mogu biti osnivači zdravstvenih ustanova što dovodi u pitanje ustavnosti odredbi člana 53. i člana 64. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) i svih drugih zakonskih odredbi koje se odnose na vršenje nadležnosti upravljanja od strane gradova i općina prema domovima zdravlja.

Činjenica da Tuzlanski kanton ima predstavnika u upravnim odobrima domova zdravlja shodno članu 64. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kao predstavnika Ministarstva, dovoljno ukazuje da Tuzlanski kanton putem Ministarstva zdravstva, učestvuje u upravljanju i donošenju odluka bitnih za rad i poslovanje domova zdravlja.

Iako zaista nije utvrđena zakonska obaveza dostavljanja izvještaja o radu domova zdravlja Ministarstvu zdravstva kao resornom, smatramo da je to ipak njihova obaveza obzirom da se finansiraju iz kantonalnog vanbudžetskog fonda, a ne da se uvijek pozivaju na osnivača.

Tek na zahtjev Ministarstva pojedini Domovi zdravlja su dostavili izvještaje o radu i poslovanju za prethodnu godinu, a među njima nije Dom zdravlja Gračanica.

Na kraju, ističemo da je Ministar zdravstva shodno članu 23. Zakona o ministarstvima drugim organima uprave Tuzlanskog kantona -prečišćen tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 10/18), postupio u smislu obezbjeđenja provođenja kantonalne politike i obezbjeđenja vršenja poslova i postupanja u skladu sa uputstvima i smjernicama Vlade Kantona o načinu provođenja utvrđene politike u oblastima iz nadležnosti ministarstava.

Navodi iz zastupničkog pitanja koji se odnose na poređenje sa javnim ustanovama i preduzećima kojima je osnivač Grad Gračanica su takođe neosnovani jer se u konkretnom slučaju radi o djelatnosti zdravstva koja je u nadležnosti Federacije i kantona, a ne o komunalnim i sličnim djelatnostima koji su u isključivoj nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Iz svega navedenog proizilazi da Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona nije izašlo iz svoje nadležnosti i zabranilo primjenu Uredbe Vlade Federacije BiH već u cilju obezbjeđenja provođenja jedinstvene politike Tuzlanskog kantona postupilo u skladu sa članom 14. i članom 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, a pogotovo nije zabranilo isplatu novčane pomoći već je isplata uslovljena samo uz prethodnu saglasnost kako se ne bi doveli u neravnotežan položaj zdravstveni radnici na području Tuzlanskog kantona.

Ostaviti mogućnost isplate ove novčane pomoći na proizvoljnost direktorima svih domova zdravlja zasigurno bi dovelo do nejednakosti i nezadovoljstva zaposlenih u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona.

Na kraju krajeva, smatramo da ovo nije pitanje koje treba razmatrati Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, jer u Federaciji Bosne i Hercegovine postoje mnoga otvorena pitanja koje stanovništvo Federacije očekuje da se riješe u skorije vrijeme a u cilju osiguranja što boljih uslova života.

Dostaviti:
1x naslovu
1x evidencija
1x a/a

MINISTAR

Bećirović Dušana
Prim. dr. Dušanka Bećirović